

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 89. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359803808/facsimile.pdf> (tilgået 20. september 2021)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Den kraftige, prometheusaglige Slægt, som Goethe selv tilhørte, havde frembragt sin kraftige Type i Faust, den udviklede Mand, den fuldstændigt udstyrede Aand, der efter at have endt sin Skolegang gennem Studierne, efter at have gennemløjet alle Videnskaber, paa Højden af sin Manddomsalder føler en Tomhed i sit Hjerter, en Tørst efter Ungdom, Friskhed og Naivitet, kaster sig ud i Livet og forelsker sig i et Barn. Det er hendes Enfold og Uskyld, som overvinder og beruser ham og som han vil rive til sig.

Den ulykkelige Slægt af Hjemløse og Forviste, paa én Gang Gamle og Unge, Troende og Vantro, som Constant tilhører, afspejler sig i en Type som Adolphe, der forsøgt i Grublerier, men et rent Barn i Alder og Erfaring, i Elskoven søger stærke Sansninger og rystende Indtryk, Kundskab til Livet, til Lidenskaberne og til Kvindehertet, Kampe og Farer at bestaa, en Overlegenhed med ét Ord hos Kvinden. En saadan Overlegenhed frembyder den helt unge Pige ikke, der er opvokset under sin Moders Øjne i et borgerligt Hus. Den Triumf at vinde hende, tilfredsstiller ikke. Men ved denne Overlegenhed i Aar og Erfaring paa Kvindens Side skifter hele Følelsen og hele Forholdet Karakter. Lidenskaben synes, idet den sammenknytter to hinanden saa ulige Væsener, at være noget mindre Ordnet, mindre Regelret og mindre Lykkeligt men mere Forbigaaende end Elskoven ellers syntes at være som Samfundsmagt. Den lader sig her ikke mere forveksle med Forspillet til et borgerligt Bryllup. Den synes at opstaa under visse Betingelser, naar to, paa en vis bestemt Maade sammensatte Væseners Baner kommer til at

«Der gives nuomstunder i Drama og Roman ikke Andet end Kvinden paa 30 Aar, som bliver 40 Aar imorgen. Hun alene kan elske, hun alene kan lide. Hun er saa meget mere dramatisk, som hun ikke har Tid til at vente. Hvad vil I, at vi skal kunne gøre ud af en lille Pige, som ikke kan andet end græde, elske, sukke, smile, haabe, skælve? Kvinden paa 30 Aar græder ikke, hun hulker; hun sukker ikke, hun hyler; hun elsker ikke, hun fortærer; hun smiler ikke, hun skriger; hun drømmer ikke, hun handler! Det er Dramaet, det er Romanen, det er Livet. Saaledes taler, handler og svarer vore store Skuespilforfattere og vore berømte Fortællere.»

Den fine, aandfulde Fru Emile de Girardin tog Balzac i Forsvar og sagde meget rigtigt: «Er det Balzac's Skyld, at Trediveaarsalderen nutildags er Kærlighedens Alder? Balzac er nødt til at male Lidenskaben, hvor han finder den, og nutildags finder man den ikke i et Hjerter paa 16 Aar.»